

Redactioneel

De voorgeschiedenis van de film en de cinema blijkt nog steeds verrassingen te bieden, niet in het minst door de merkwaardige verstrengeling van techniek, wetenschap, esthetiek en 'knutselarij' die er te bespeuren valt. Illusterend hiervoor is de bekommering in de negentiende eeuw voor de wisselwerking tussen *kleur* en *beweging*, waarvan Georges Roque vanuit de theorieën van Chevreul, Plateau en Souriau de geschiedenis traceert en meteen ook een aspect van de verhouding schilderkunst/film blootlegt. Het is een aanzet binnen een problematiek die we graag verder zouden uitdiepen. Tevens exploreert *Versus* met deze bijdrage zijn aandachtsveld filmhistorie.

Na vrij uitvoerig aandacht geschonken te hebben aan de semiotiek in de lijn van F. de Saussure mocht niet langer de tegenhanger C.S. Peirce ontbreken. Te meer omdat de tegenstelling tussen beide tradities, die lange tijd als onverzoenlijk werd beschouwd, sinds kort eerder als complementair gezien wordt. Een houding die Umberto Eco trouwens steeds heeft proberen vol te houden, maar bijvoorbeeld ook zichtbaar wordt in het stuk van Christian Metz over fotografie (zie *Versus* 3/1986). Daarmee zijn de theoretische problemen die een dergelijke 'verzoening' met zich meebrengen nog lang niet van de baan. Ongetwijfeld zal in de context van dit blad in de komende afleveringen ruimte worden vrijgemaakt voor een gedachtenwisseling hieromtrent.

Een groot deel van dit nummer wordt gewijd aan het melodrama, en meer bepaald aan de Britse melodrama's uit de Gainsborough Studio's. Dit naar aanleiding van een *Cinematheek*-project door de Vrienden van het Filmarchief, georganiseerd in januari 1988. Enerzijds ligt dit project – en het dossier wat eraan gewijd wordt – in een continuïteit: het heeft betrekking op de kwesties van afbakening van corpora binnen de cinema (bijvoorbeeld genre-, school-, periode-, 'auteurs'-problematiek). Anderzijds betekent het ook een verschuiving: een manier om de Hollywoodcinema te bekijken vanuit een niet-Hollywood (of quasi-Hollywood!) invalshoek. Het is een eerste poging om na te gaan wat zoiets als 'Britse commerciële film' zou kunnen betekenen.

Palimpsest biedt naast de rubriek 'Flow', een in memoriam voor *Fred Astaire* en de tweede aflevering van de 'Theorie van de praktijk', ditmaal gewijd aan de verhouding van de filmmaker Jean-Luc Godard tot zijn team.

De lezing van Michel Foucault, hoewel niet strikt aansluitend bij onze aandachtsvelden 'film en opvoeringskunsten', biedt een kader en een perspectief dat wij erg stimulerend vonden voor zowel filmdeskundigen als opvoeringsspecialisten. Immers voor beide studieobjecten staat de ruimtelijke problematiek centraal.